

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21
szám. Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden
közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKON.**Felolós szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előrefizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többzsöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A régi s az új főgimnázium.

— **A régi.** —

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium költözöködni készül. El akarja hagyni ősi otthonát, melyben bölcsője ringott. El, mert el *kell* hagynia!

A régi épület szűk; telke kicsiny; tovább terjeszkednie lehetetlen. A tanulók száma pedig évről-évre nő.

Még felszázad sem suhant el egészen a feje fölött — s már is hogy megnőtt, hogy megizmosodott! Uj, kényelmesebb ruhát óhajt: a régi gúnyát le kell vetnie.

1853-ban született ez a dédelgetett s hazánkban maig is *egyetlen*: egyesült protestáns gyermek. Már a pólyája sem volt uj! Régi, alacsony épület, melynek vastag boltozatai századokon át nyújtottak meleg otthont a kálvinista gyermekeknek és tanítóknak. Az ujszülött számára — ki kellett toldani.

1883-ban eljutott az *érettségihez*! A vizsga belsőleg pompásan sikerült: az eredetileg 6 osztályu középiskolából 8 osztályu főgimnázium lett. Most már a külsejére is több kellett! S itt történt a hiba. A derék szülők nagy áldozattal, még több lelkesedéssel, de jóval kisebb előrelátással kicsinosították. De úgy, hogy a régi gúnyára vonták az új, pompás palástot. Uj telket is vásároltak; emeltek pompás termeket, új emeletet, majd később diszes tornacsarnokot. De mindezt csak a régihez toldották, tetejébe rakták.

Nagy volt a jóakarát, nagy a lelkesedés: kisebb a jövőjébe vetett remény, és bizonyára kevés volt a — pénz!

Az érettségiztető iskola rohamos fejlődésnek indult. Az utóbbi tíz év túlszárnyalta a legvérmesebb reményeket is! Az iskola jó hireneve napról-napra terjed, és mind nagyobb területről küldik ide a szülők gyermekeiket. A tanulók száma 200-ról 300-ra, majd 400-ra szökött. S ma már ezt is túlhaladta!

Hogy ez a túlszűfoltóság egyébként is szerencsés és örvendetes valami-e vagy sem? — e kérdéstről sokat lehetne vitatkozni. De ezuttal nem erről beszélünk. Tény az, hogy megvan.

Tény, hogy egy-egy teremben 50—60 tanuló szorong, holott e termek csak 30—40 számára készültek. Ez egészségtelen és türethetetlen állapot.

TÁRCZA.

Van-e még egy húr? . . .

Van-e még egy húr e hárfán?
Ajakamon van-e egy dal?
Avagy elnémult örökre
Az utolsó bús panaszszal?!

Mikor földre hullt az a lomb
Csendes-nyájas holdas estén?
Bús mosolylyal szállt nyugodni
A bucsuzó őszi napfény?

Síró szellő sirt zokogva
Át az avar pusztaságon.
Dérré fagyott majd a harmat
Az utolsó őszi virágon?

Nem tudom én; — hervadásra
Fakad a lomb, s a viruló
Rózsa sorsa: elenyészni.
— Örök a dal, el nem muló.

Légbe száll az illat, elvész.
Vége van a falevének.
Őszi szél ha földre ejti.
Am örökké él az ének.

Elfordul tán, odahagy tán —
Hűtlen lesz a múzsa hozzánk.
Pillanat csak, s újra, újra
Szeretettel mosolyog ránk?

Nem tudom én, nemis kérdem.
Mig keblemre hön öleltem

Egyesek — bizonyára járatlanok és avatlanok — (vagy talán érdeklődők?) újabb időben mind sürűbben (talán célzatosan?*) hangoztatják, hogy ez a mostani épület „*semmire sem*“ jó (!), hogy nem ér egy hajtófát! Hogy félre ne értsenek: mondok nekik valamit. Tessék jól ide figyelni, jó uraim! Ne ámítsák önmagukat**) és ne vezessenek félre másokat! Az én fejtegetéseim, megjegyzéseim *csakis az iskolának* szólnak. Én csak nemes szándékból szólok hozzá — némi történelmi tanulsággal — az új építkezéshez.

Az a hatalmas, kétemeletes épület ott a Jánosi-utczában némi belső átalakításokkal kitűnő *bérházul* vagy akár kényelmes *vendégszállóul* is használható. A földszintje a cselédség számára, vagy akár szerényebb lakók számára is pompás, könnyen fűthető lakosztály. Az emeleti termek: világos, kényelmes, 3—4 szobás uri lakásokká alakíthatók; vagy pedig egész sor szép vendégszobává! Ily szempontból az udvara is szép és nagy; a tornacsarnok amugy is szép! *Megér ez az épület testvérek között is 70—80 ezer koronát!* — A fentartó testületek 150000 koronát építettek bele!

Hát, kérem, ez a tiszta igazság. Tessék ezt tudomásul vennie mindenkinek, a kit illet.

Sok minden egyébbe jó és czélszerű ez a tisztes iskola, csak épen *iskolának* nem való! Még 200—300 gyermeknek hagyján, de 400-nak már tarthatatlan szűk. A helye is, a környéke is a csendet feltételező és követelő tanításra zajos.

Belátta ezt már régebben nemcsak a közvetlenül érdekelt lelkes tanári kar, belátta a derék fentartó testület is. Megindult az új épület emlését czélzó mozgalom, ugy 4—5 éve annak.

Folyamodtak a leghatalmasabb segítőhöz: az államhoz. S a kérés teljesült. Lelkes közoktatási miniszterünk — immár városunk diszpolgára — *Wlassics Gyula* 200000 koronát vett fel költségvetésébe az építkezésre. Az országgyűlés a tételt megszavazta: *a királyi szentesítés a kifizetést minden eshetőség ellen biztosítja*. Tehát az új főgimnázium okvetlenül föl fog épülni!

Mi lesz a régivel? Ha megadják a tisztes árat: eladják. Ha nem: lesz belőle internátus vagy egyéb. *S ez utóbbi esetben jó időre lemond-*

*) Bizonyára a venni szándékozik.

A szedő.

**) Igy talán *olcsóbban* kapják.

(U. a.)

S ittasulva: egy világot —
Dalolok ha tele lelkem.

Mint a patak ha megáradt,
Ki-kiönt, s a rónaságot
Elborítja; — dalba öntöm
Bánatom, s a boldogságot.

Borsody Béla.

Egy szál rózsa.

Mikor Danáry Géza, cs. és kir. kamarás, megkapta az édes atyja halálát jelentő táviratot, őszinte könnyeket hullatott a jóságos öreg ur elvesztése felett. Jól tudta, hogy a szomorú esettel új, mondhatom nehezebb, súlyosabb korszakába fordult élete, mert hiszen nem volt előtte titok, hogy örökségre nem igen számíthat a szegény öreg után, Danáry tulságosan meg volt terhelve és valószínűleg még csak romjai sem lesznek megmenthetők a szép nemesi birtoknak. Géza azonban — dicséretére legyen mondva — ebben a szomorú pillanatban nem gondolt anyagi veszteségével, szívét fiui fájdalommal töltötte el, atyját, jó öreg édes atyját siratta keservesen, mialatt inasa az utazás előkészületeivel bajmóldott.

Boldog, gondtalan életet élt mindeddig. Nem tulságosan fényes, de mindenesetre elég szép évdiját az öreg Danáry Gáspár pontosan megküldötte. Az évdij és szépirodalmi munkásságának révén, miután nem költözött tulságosan, ha szerényen is, de urimódon élhetett és nem szenvedett szükségét semmiben. Azt hallotta innen is, onnan is, hogy édes atyja nem gazdálkodik szerencsésen, hogy a birtok meg van terhelve, ő azonban — finom, gyöngéden érző lelkével — sohasem kért atyjától magyarázatot az anyagi helyzet felől. Lehet, hogy

hatnak a megvételéről azok, a kik ma megvenni óhajtnak! Ezt is tessék jól megszívlelni.

Egy ideig — egy, legfeljebb két évig! — még folyik majd az ősi épületben a tanítás. Még eleven zsbongás tölti be, s aztán pihenni fog. Nem tétlenül, értéktelenül, csak csendesebben. Hogy a megnőtt főgimnázium ki fog költözni belőle, ez már bizonyos. Hogy a régi épület sorsa az ujnak fölépítését többé nem gátolja meg, ez is bizonyos. *A komoly vevők számára eladó. De hogy potom pénzért el nem kótyavetyélik: ez a legbizonyosabb!*

No, de elég is ennyit a régiről, térjünk át az ujra.

(Folytatjuk.)

Nagyrócei levél.

1902. január 25.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Nagy-Rőcze megmozdult. Örömmel adom ezt hírel mindenkinek, a ki érdeklődik e gyönyörű fekvésű város fejlődése iránt. — Igazán bámulatos az a visszaesés, melyben e város évek óta sinlődik s az a közöny, mely gyökeret vert a lakosok minden rétegében, még a saját érdeke iránt is. Mindenki magának és a jelennek él; társaival, a közérdekkel, a jövővel senki sem törődik. E jelenség különben általános. Így van ez ma mindenütt: nincs vállalkozó szellem, a mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi élet pang.

Nagy-Rőcze valamikor kiváló szerepet játszott a megyében mind ipari, mind társadalmi tekintetben. Zajos élet volt itt; vasolvasztók füttye vegyült a jöletnek örvendő munkás, iparos nép zajába. A régi iskolai földrajzokban mint elsőrangú bányaváros volt mindig felemlítve. — De nem az első közt volt-e Nagy-Rőcze akkor is, a mikor a szabadságrét erejét majdnem meghaladó áldozatot hozott 1848-ban? Nem volt-e parányi magyar hazafias társadalmi azelőtt 10—15 évvel is a hazaszeretet buzgó terjesztője s Nagy-Rőcze polgársága nem volt-e támogatója a magyar nemzeti szellemet terjesztő lelkes kis csapatnak? Vagy ki nem hallotta hírét a rócei mulatságoknak? Sajnos, ma minden téren mélyeséges csend honol. A vasolvasztó kemenczékre „padlásról néz be az ég“, a munka régóta szünetel, a telepek elhagyatva romokban hevernek. Iparunk, kereskedelmünk nincs; már a törzsökös „nagyrócei polgárok“ közül is napról-napra vándorolnak Amerikába. Alig gondol valaki arra, hogy ipart teremtsen, hogy vállalatokba becsatkozzék, hogy munkát, megélhetési módot nyújtson a lakosságnak. Vagy ha gondol is valaki erre, az említett közöny, nemtörődömség miatt semmi sem sikerül. Ha középtoku iskolái nem volnának, nem is tudnának Rőczéről s tulajdonképen az idegen tanulók teszik élénk

meg sem gondolta, milyen rosszul állanak a viszonyok és így nem is igen aggódott a jövő felől.

Az öreg ur el-ellátogatott fiához. Örömet lelte ennek tökéletesen, lovagias gondolkodásában és szívesen vette, hogy Danáry Géza Lovellait, regényeit különösen az elegáns körök hölgyei olvassák örömmel.

— Nem valami jól állunk Danáron, édes fiam — szokta volt mondani — de azért ne essünk kétségbe. Egy jó házasság mindent rendbe hozhat még!

Géza elmosolyodott, Nincs arra eset, hogy ő valaha pénzért házassodjék. Nem azért írja novelláiban a tiszta, nemes szerelemnek, hogy a gyakorlatban magára czáfoljon. Hanem azért nem busította az öreg urat, nem felelt semmit, valamint az öreg ur sem dicsekedett vele, hogy maga mennyit szenved, mennyit nélkülöz, hogy egyetlen gyermekének pontosan küldhesse évdiját. Hogyne küldené, hogyne nélkülözne, mikor az uri körökben való mozgáshoz pénz kell és ezen az áron jöhet majd létre a megváltó, a boldogító házasság!

Most azonban bekövetkezett a váratlan haláleset, az öreg ur sirba szállott, magával vitte, sirba zárta el álmait, reményeit, apai forró szeretetét.

Elmélázva üldögél most Géza a vasuti kocsiban. A temetésre siet. Szemét lehunyja, folyton a legjobb édes apa arcának vonásai lebegnek előtte. Szinte hallja szavát, szinte érinti áldó kezeit. Nagyobb társaság foglal helyet a kocsiban. Danár vidékén lakó urak, akik nem ismernek Gézára. Nem csoda, mert hiszen kora gyermekora óta szakadt el hazulról; az elegáns gavallérban nem sejtetik az egykori vidám, boldog fiút. Egy ideig Géza sem törődik utitársaival, csak akkor eszmél fel, a midőn édes atyjáról kezdenek beszélgetni.

— Hát meghalt a szegény öreg Danáry! — sóhajt fel egy öreg ur részvételtjesen.

a várost, s a tanulóknak itt elköltött pénze képezi a forgalom tőkét.

Ilyen hanyatlás mutatkozik társadalmi téren is. Nem törődünk semmivel, élünk magunknak. Vagy hol vannak a régi megveszte hűres jótékonyzélú előadások, mulatások?

Ilyen Nagy-Röcze helyzete ma. — Hogy ez így nem maradhat, hogy Nagy-Röczét ismét azzá kell tenni a mi volt: ipari és hazafias társadalmi központtá, ezt végre be kell látnunk. Munkát kell adni a népeknek, az iparosnak, ápolni kell a magyar társadalmi szellemet, hogy itt a felvidéken Nagy-Röcze ezentúl is őrszeme legyen a magyarságnak. Igen ám, de a kinek üres a gyomra, annak nincs kedve dolgozni; azt mondja a közmondás. Adjunk tehát megélhetési módot a népeknek, nyújtunk eszközöket a jóléthez, akkor önkéntelenül ragaszkodni fog ehhez a földhöz, melyet hazájának vall.

Mindezen tarthatatlan állapotokra már többször többen rámutattak, közállapotaink megbeszélés tárgyát képezték. A felszólalásokat a fehér asztal mellett helyesléssel, éljenzessel fogadta mindenki. S az eredmény . . . semmi. A lelkesedés lángja kialudt és nem csináltunk semmit.

De miért írom most mindezeket, kérde a t. olvasó? Azért, mert most végre mégis történt valami. Részemről azt hiszem, hogy kezdetnek ez elég, csak igazán emberek lennének annak, hogy tervünket végre is hajtsuk.

Az történt ugyanis, hogy a város az alábbi felhívás szerint *fürdőt eladja egy részvénytársaságnak*. E részvénytársaság most van alakulóban s célja, hogy a fürdőt *klimatikus gyógyítóhelyté, nyaralóteleppé* és egy kis *idegenforgalmi központtá* alakítsa. Sokan vannak, kik a vállalat eredményét hiú ábrándnak tekintik s mert a vállalkozás első éveiben talán nem lesz jövedelem, nem-hogy anyagi eszközzel, de erkölcsi erővel sem támogatnak: a *polgárság*, a *város*, és a *közönség* érdekében. Ha tudnák, hogy külföldön mennyivel egyszerűbb helyek vannak valódi *pénzforrássá* alakítva azzal, hogy az idegeket odavarázsolják s kényelmes időtöltést nyújtsanak nekik. Svájc lakossága az idegenek pénzéből él, évenként 80 milliót rak zsebre az idegenektől. A vendégnek pedig semmi nem kell csak *szép vidék és kényelem*. Már pedig Röcze természeti szépséggel ugyancsak meg van áldva; a kényelmet kell tehát megteremteni s a vendég magától jön. — Azt kérdeik, miért nem virágzott eddig fürdőhelyünk? Mert senki sem tudott róla Gömör határán kívül s a ki ide is jött, csak a szép vidék ragadta el, a kényelemtől azonban irtózott. Át kell tehát alakítani a fürdőt; szabad uszót is kell építeni, *jó és olcsó konyhát* kell tartani, meg kell engedni, hogy közelében idegenek is építhessenek nyaralót s mindezt jó korán hirdetések útján tudtul kell adni mindenkinek.

Ime ez az a program, amit a részvénytársaság alapítói elfogadtak s a minek végrehajtására vállalkoztak. Az igaz, hogy a tőke nem nagy, de *kezdetnek elég* s később, ha szükséges, föl is lehet emelni.

Hiszem, hogy e tervünk véghezvitelében nem maradunk magunkra. A tervezők élén látjuk *Stefancsok* Károly polgármestert, ki mindenkor vezére volt Röcze polgárságának s szívén viselte és véde a polgárság és a város érdekeit. Ott van *Mihalik* Dezső uradalmi ügyész, ki Nagy-Röcze társadalmi színvonalának emelése és a magyar hazafias szellem felkarolása, ápolása és terjesztése terén kifejtett működésével hervadhatatlan érdemeket szerzett. *Az ő elhatározásuk nem lehet szalmaláng*. A terv keresztülvitelében segítőtársuk *Prékopa* Károly főjegyző, *Dr. Hozáczy* Ferencz és *Dr. Vieszt* Károly ügyvédek, kik szintén mindig szívesen áldoztak és munkálkodtak a közérdekért.

A cél szép, az érdek közös, a megye közönsége örömmel kell, hogy ezt tudomásul vegye s a ki Nagy-Röcze és a megye előhaladását óhajtja, kell, hogy bennünket nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogasson. — A felhívás így szól:

„Nagy-Röcze városának egyik kincsét és ékességét kies fekvésű fürdője képezi, mely a klimatikus gyógyhelyek minden kedvező tulajdonságával bír.

Levegőjénél tisztább, egészségesebb nem is képzelhető.

Vize vastartalma, gyógyhatása. Körülötte fenyves és nagy terjedelmű kultivált erdő.

Közel hozzá a festői szép Garam vidék, murányi vár, dobsinai jégbarlang, aggteleki cseppkőbarlang.

Szóval kis fürdőnk a természet oly pazarul ruházta.

— Bizony meghalt az, szegény! eleget kinlódott az utolsó években, — jegyzi meg más valaki.

— Kinlódott? Hiszen Danár igen szép darab birtok; 2500—3000 holdra becsülöm.

— Annyi volt, annyi, hanem az öreg ur mégis igen rosszul állt. Alig tudta fiának megkülömböztetni az évdiát, a többi az adósságok, a kamatok emésztették fel!

— Talán pazar volt az öreg ur, vagy a fia csinált adósságokat?

— Nem csinált az egyik sem. Hiszen az öreg ur nagyon szerette a fiát és megakartá volna kétszerezni a vagyont. Majd talpák szállítására kötött szerződést; mikor aztán szállítani kellett volna, beállottak az eszések, a fa ott rekedt a hegyek közt, az öreg ur belebukott a vállalatba. Szeszgyárat épített, de az sem sikerült, végre már a börzén kezdett játszani. Ez adta meg a kegyelemdíjást; ha a jó Isten nem szólítja magához idején, életében ütök meg háza előtt a dobót . . .

— Akkor hát a szegény Géza kettős temetésre érkezik haza . . .

Kettős temetésre bizony! Nem maradt egyebe 90—100 holdas anyabirtoknál, a garamparti nyájas falusi lakocskával . . . A gazdag Grünberger Baruch, a főhitelező pedig aligha nem ül bele most már a Danáryak ősi kastélyába.

— Ő meg a bájos Grünberger Célia, a vén milliomos egyetlen leánya . . . Ki tudja, nem lesz-e a dologból regény . . . Akkor teljesülne csak a megboldogult régi álma; hiszen fiának ugyanis valami fényes házasságában reménykedett egész életében . . .

Igy folyt tovább Géza utitársainak terefejére. Ő azonban eleget hallott; bosszusan felállott, összeszedte holmiját és a szomszéd rekeszben foglalt helyet.

háza fel előnyökkel, hogy nagygyá és látogatottabbá ha eddig nem lett, csupán kezelési hiányok és hibák okozták.

Hiszen nem látta még idegen, a ki elragadtatással ne szemlélte és ne emlegette volna; nincs a városnak polgára és lakosa, a ki szeretetével ne esüggne rajta.

Mi hiányzik tehát mégis, hogy eddig nem emelkedhetett?

Erre a kérdésre megfélelt a tulajdonos, Nagy-Röcze város közönségének képviselő-testülete, mely mult év augusztus hó 10-ik napján tartott közgyűlésén javításokat, újabb beruházásokat és forgó tőkét mondott szükségesnek s a szükségelt összegek előteremtése végett elhatározta, hogy el fogja adni olyan részvénytársaságnak a fürdőt, a mely a megkívántató anyagi eszközökkel és erkölcsi garanciákkal fog bírni a fürdő emelkedése és városi jellegének a lehetőségig megővése tekintetében.

A képviselő-testület egyúttal kezdeményező is lett. Elhatározta, hogy a város maga 10 ezer korona erejéig részvényeket vesz, nagyobb összegek jegyzését a helybeli pénzügyintézetektől kikéri, a részvények elhelyezése és a társaság megalakulásának mozgalmát irányítja stb. és minden ez ügyre tartozó munkálatok kidolgozására és keresztülvitelére egy, az alulirt tagokból álló bizottságot választott.

Ez a bizottság legelső teendővel elkészülvén, munkálatának eredményét képezi a következő *társaság-tervezet*:

A nagy-röczei fürdő megvételére és látogatottabb gyógyhelyülé emelése végett részvénytársaságot tervezünk 50 ezer korona alaptőkével, mely összeg 500 darab 100 koronás részvény elhelyezése által szerzetetik be.

Ebből Nagy-Röcze város 10 ezer korona értékben 100 darabot, a két pénzügyintézet együtt ugyanannyit jegyezvén, a tőke $\frac{2}{5}$ része 20 ezer korona értékben elhelyezést talált volna már.

A többi hiányzó összegnek a társaságba adására mindenkit, a ki városunk érdekei iránt fogékonysággal bír és melegen ér, ezennel felkérünk.

Az 50 ezer koronából 24 ezer korona fordítatnék a fürdő megvételére; a fürdővel együtt megvételük a két fenyves, az u. n. fa-depót a kerülő lakon kívül; a patak vízi joga; a Tóth-telek kert és az ut közötti háromszögletű térség.

A vételár után fennmaradó összeg a most meglévő épületek és szerek javítására, rendbehozatalára, egy hideg fürdő és uszoda felállítására és egy új, legalább 12 szobából álló könnyed stílusban és rendszerben épülő lakóház emelésére, valamint forgótökre fordítatik.

A részvénytársaság 50 évre alakul.

A részvény aláírás zárideje 1902. év február hó 10-ik napja.

Alulirt alapítók az első igazgatóságot 3 évtartamára kinevezik.

Az itt adott tervezetből mindenki, a ki az ügyet jóakarattal vizsgálja, meggyőződhetik, hogy nem célunk magánérdeket szolgálni, de akarunk a közös emelésére irányul s megtartására kies fürdőnknek városunk számára, melynek minden polgára és lakosa ahhoz szeretettel ragaszkodik.

E szeretet gyujtsa fel az áldozatkészséget és hevítsen mindenkit minél több részvény jegyzésére!

Kelt Nagy-Röczén, 1902. január hó 10-ik napján.

Stefancsok Károly, Mihalik Dezső, Prékopa Károly, dr. Hozáczy Ferencz, dr. Vieszt Károly.

Makfalvi Ferencz.

A közönség köréből. *)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Vonatkozással b. lapja legutóbbi számában „Különös szokás” czim alatt közzétett újdonságra, tiszteletteljesen felkérjük, méltóztatassék alábbi soroknak, — mint általános érdekű ténykörülménynek — b. lapjában helyet adni:

A folyó hó 18-án általunk előadott jótékonyzélú műkedvelői színi-előadás alkalmával befolyt jövedelemről az elszámolást Pásztor Pál — ki nem tudjuk mi czímen s kinek megbízása folytán avatkozott a dologba, a „Polgári Olvasókör” helyiségében Kohuth Lajos és Eperjessy József urak jelenlétében — eszközölte s mivel most emittett urak az előadással kapcsolatos tényleges és felhasznált kiadásokról biztos tudomással nem bírtak, a Pásztor Pál által előterjesztett számadást *jóhi-*

*) E rovat alatt közöltékért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

A vidék általános, nagy részvéte mellett helyezték a családi sirboltba az öreg Danáry Gáspárt, csak azután következett az anyagi viszonyok rendezése. A vagyoni mérleg pontos megállapítása után kintű, hogy a danári birtok régóta a Grünberger Baruché. Övé erdő, mező, övé az erkélyes, tornyos ősi kastély, övé a topolyás faszor, övé a százados fasudaraktól árnyalt park, kavicsos utjaival, ma már kissé hináros tavával, titokzatos rejtkeivel, töredezett szobraival, köztük a nyilas Ámorral és a sors viszontagságát jelző Fortuna istennővel . . . Övék a gyönyörű rózsabokrok, a melyeket Géza édesanya ültetett, ő ápolta nagy gondnal, nagy szeretettel.

Minden, minden az övé, a fiatal Danárynak nem maradt egyebe a kis anyai birtokon kívül. Övé azonban ifjúsága, sőt erős akarata, övé szép tehetsége, a muzsáknak kegyteljes ajándéka. A budapesti élet fényűzését úgy sem bírja többé. Kis birtokára vonul, szánt és vet, de nem hagyja másnak az áldozatot, mert szorgalmasan fog iragolni. A természet nyugalmas ölen bájosabbak az almok, édesebb az alkotás percze és amire önkéntelen rácsábultunk a világváros mámorító zajában, a falusi élet egyszerű világából számtuzék a modern irodalom káros, szennyes, abszintgözös és pezsgőmámoros árnyalatai; itt költő igazán, a valódi költő. El van ez már határozva. Még csupán az utolsó aláírások következnek, aztán távozik az apai háztól örökre, végkép . . .

Minden a maga rendjén történt. Lent vár Géza kis homokfutó kocsija. Bucsuzik, az öreg Grünberger és ragyogó szépségű leánya, a büszke szép Célia, a tornász lépcsőjén lekirúgja. Ragyognak a Célia gyémántjai, más-kor még szebben ragyog tündöklő két fekete szeme; ma azonban mintha fátyol borulna rájuk, mintha könny csillogása fojtaná el fényüket. Más-kor csupa szellem, csupa élc a bankár egyetlen leánya, most alig bírja bucsuját elrebegni.

szemüleg elfogadták s így számadó, — mivel tudta, hogy ezen urak jegyzeteit kifogásolni nem fogják, — nagy bölesen kisütötte, hogy az egyetek részére semmit nem mondó 50—50 fillér esik! Beesés lapjában, mint általános megbotránkozást okozott dolog e tény szellőztetve lévén, mi alulirtottak Pásztor Pált f. hó 23-án este a polgári olvasókörben Varga Lajos, Rónay Gyula és Eperjessy József, mint a számadás megvizsgálására fölkért urak együttes jelenlétében ismételen megszámloltattuk s ez alkalommal számadó, kire méltán alkalmazhatjuk a költő mondását: „multadban nincs öröm, jövődben nincs remény!” — bár nem szívesen, jegyzeteit előterjesztette s így az állítólagos *tényleges kiadások* tekintetbe vételével az előadás tiszta jövedelmeként 35 kor. 86 fill. lett megállapítva és számadóval visszafizetett, mely összeg felerészben a „Rimaszombat és vidéke jótékony négyesület” — s felerészben pedig a „Polgári Olvasókör” — alaptőkéje gyarapítására fordítatik.

Fogadja tek. Szerkesztő ur jóakaratu figyelmeztetéseért alulirtottak köszönetét első sorban azért, hogy ezzel erkölcsi reputációjukat védték meg a veszélytől, másod-sorban pedig azért, hogy ők által a jótékonyzélú javára 35 kor. 86 fillért mentett meg a biztos elkallódástól.

Rimaszombat, 1902. január hó 24-én.

Hazafini üdvözléssel:

Paál Lajos, Vinis Viktor, Schvarcz Ignác,
Elek Zoltán, Fráter József, Pecsök János,
Márkus Károly.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki-egyenlíteni szíveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Királyi hercegek Gömörben Vármegyénk nagybirtokosa Koburg Fülöp herceg folyó hó 24-én vadászatokra ideérkezett. A Budapest felől érkező rendes személynvathoz csatolt szalonkocsiban jöttek: Frigyes herceg, Koburg Fülöp kir. herceg fiával Lipót herceggel és Wurmbrand gróffal. Az állomáson Marikovsky Géza uradalmi tisztifőnök és Schulhof Pal állomástőnök fogadták a fejedelmi vendégeket, kik érkezésük után kocsira ülve a balogi uradalmi kastélyba hajtottak. A balogvári uradalomban négy napig vadásztak és pedig vaddisznóra, dámvadra, szarvasra és rókára — mint halljuk szerencsésen. A fejedelmi vendégek kedden este Feledről utaztak el Budapestre, honnan Frigyes főherceg a gróf Erdődy birtokára utazik medve-vadászatokra.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselő-testülete f. hó 27-én Kishonthy Gyula h. polgármester elnöke alatt közgyűlést tartott, melyen az 1902. évi városi költségvetés jóváhagyó törvényhatósági közgyűlési határozat tudomásul vétetett, ugyszintén tudomásul vette, jóváhagyta a közgyűlés a városi legtöbb adótfizetők jegyzékét, melybe most már felvétellett id. Sütő István is s az utolsó rendes tag Grosinger Miksa. Miután ekként a virilisek jegyzéke harmadfoku határozattal érvényessé lett, bár Dickman-testvérek a közigazgatási bíróságnál panaszszal élhetnek, közérdekből a törvény értelmében megalakítható az új képviselő-testület s a tisztújítás meg-ejthető lesz. A választások határidejének megállapítása czéljából az alispán megkéri a város a közgyűlés bizalmi férfiakul Horváth Jánost és Dapsy Józsefet küldi ki. Még két bizalmi férfit fog az alispán ki-nevezni. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát, hogy a „Zöldfa” vendéglő bérlete folyó évi július 1-ére fel-mondassék, mert ez épületre — mint ezt Molnár József, Sütő István és dr. Czibor Miksa beadványuk-ban fejtegetik — a villanyvilágítás czéljaira szükség lesz. Baksay István nevezetteknek, kik a világítás érdeké-ben oly sokat fáradoznak s még az anyagi garanciától sem rettennek vissza, elismerését fejezi ki s ezt a köz-gyűlés is örömmel vette tudomásul. — Mészáros Jolán polg. isk. tanítónő betegsége alatt a tanítást Illés Ilona tanítónő végezte. Az iskolaszék a helyettesítésért 100 koronát szavazott meg s ezt a közgyűlés utvánalyozta. A régi vármegyeház átalakítási költségei 11459 korona 87 fillért tettek ki, előirányozva azonban csak 8120 kor.

— Méltóságos ur — szólal meg most Baruch ur. Az atyai háztól válik, amely immár az én tulajdonom. Becsületen uton, jó pénzemért szerettem, tudom, hogy méltóságod sem nehezelt rám. A ki az apai háztól válik, lehetetlen, hogy ne maradjanak itt emlékei, amelyektől fájdalmasan esik válnia. Lehet, hogy apróságok, de mégis kedvesek, mégis feledhetlenek. A szerződésben csupán az ősi képek átadása és a sirbolt valóban kikötve. De ha e kettő közül is van e házban, ami kedves, nevezte meg méltóságod. Az öné lesz az, ha miudjárt . . . egyetlen egy leányomat választaná!

Ez bizony nagy szó volt. Tréfásan mondvá, komolyan értve. Danáry nagyot nézett. Ott állt az öreg bizaton mosolyogva és ott állt a szép Célia. Maga a vágy, maga az epedés, maga az odaadás. Danáry előtt egy percze megjelent az atya szelleme, aki életében ilyen uton-módon kezelte fia boldogulását. Ime, rajta mulik, hogy övé legyen az apai ház, az ősi park, a családi va-gyon. A Danáry név fénye nem homályosul el, a régi jólét, a régi hatalom korszakának feltámadása következik most. Hanem ez a tündés alig egy pillanattig tartott. Aztán elmosolyodott Danáry Géza és könnyed meghaj-lással fordult az apai ház új birtokosához. Így szólott:

— Ajánlata meglep és azt elfogadom. Legnagyobb drágaságától ugyan nem fosztom meg, hanem kéresem mindenestire van. Egy szál rózsát könyörgök az édes anyám rózsáiból; semmi sem kedvesebb nekem az egyetlen egy rózsaszálnál. Ugy-e bár teljesítik kérésemet?

Baruch ur tehetetlen dühbe borulva nyujtotta át a kért rózsaszálat. Az ifjú pedig — a bájos Célia öldöklő pillantásaival nem törődve — pattant fel könnyű kocsi-kájára, köszönt és úgy elporzott, mintha ott sem lett volna.

Gomblyukában viritott a szép piros rózsza . . .

73 fillér volt. A 3339 korona 14 fillér többlet akként állott elő, hogy biztonszági tekintetéből is sok előre nem látott átalakítást kellett eszközölni. Végül elhatározták, hogy öv. Bartha Károlynét a tisztí orvos véleménye alapján felveszik a szegények intézetébe, gyermekei azonban tartoznak havi 8 korona tartási díjat fizetni. Még a számadások vizsgálatára kiküldettek: Horváth János, Dap'sy József és Zachar Gusztáv s ezzel a közgyűlés véget ért.

Üdvözlés. Az egy. prot. főpimnázium tanári kara nevében Bodor István igazgató táviratilag üdvözölte dr. Wlassics kultuszminisztert Rimaszombat város diszpolgárává választása alkalmából. A miniszter meleghangú levélben mond szívélyes köszönetet a tanári karnak figyelmes megemlékezéseért.

Eljegyzés. Öv. Mészáros Kálmáné kedves és nagyműveltségű leányát Jolánt, f. hó 27-én eljegyezte az egyesült prot. főgimn. egyik legkiválóbb tanára s lapunk jeles belső munkatársa dr. Veres Samu. Midőn az új jegyes párt üdvözöljük, egyuttal szívből kívánunk állandó boldogságot nekik!

Athelyezés. A váci megyés püspök dr. Borovicsény Nándort, ki eddig a roznyói egyházmegye kötelekébe tartozott, a váci egyházmegyei papság sorába felvette és öt segédlelkészi minőségben Majsára rendelte.

Meghívó. A rimaszombati kaszinó rendezési bizottságát f. év február 2-án, délután 3 órakor tartja meg a kaszinó nagyszobájában, mely helyre és napra a kaszinó t. tagjait tisztelettel meghívja a választmány.

Bíró választás. Putnokon, vármegyénk egyik legnagyobb nagyközségében e napokban ejtett meg a bíró választás, melyből a régi bíró Rónay János került ki győztesként.

Nemes alapítvány. A nemrég ujonnan kinevezett gróf Andrássy Dénes uradalmának jószágkormányzója Suljovszky István volt nagymihályi gyakorló ügyvéd az ottani állami iskola javára 4000 korona alapítványt tett.

Halálozás. Öv. Batta Antalné szül. Hanway Hildegard — kit vármegyénkhez a rokonság köteleke fűzött — e köztiszteletben álló boldvai földbirtokosné f. hó 19-én Boldván 69 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután volt nagy részvét mellett.

Uj állami iskolák. Vármegyénk kir. tanfelügyelőjének előterjesztése folytán Wlassics Gyula kultuszminiszter leiratot intézett a vármegyei közigazgatási bizottsághoz, melyben kijelenti, hogy a Garamvidék összes községeiben hajlandó állami elemi iskolákat állítani, ha a helyi érdekesség is bizonyos áldozatkészséggel hozzájárul a szervezéshez. A tárgyalások vezetésével Józsa Antal kir. tanfelügyelő és Tomory Géza főszolgabíró bíztak meg.

Gazdasági felolvasás. A Borsod-miskolezi gazdasági egyesület által 1902. évi téli tanfolyamát Miskolcra a mezőgazdák társas egyletében február hó 2-án népszerű gazdasági felolvasás lesz, mely alkalommal a kurinci földművelő iskola kiváló és tehetséges igazgatója Fekete Pál is felolvas, melynek tárgya: a hasznos háziállatok tenyésztése. Az előadás vetített képekkel lesz szemléltetendő téve. Mint halljuk vármegyénk gazdasági közönsége közül számosan óhajtanak a felolvasásra Miskolcra rándulni.

Kinevezés. Dr. Eperjessy Lajos zemplénmegyei ügyvédet gróf Andrássy Dénes hitbizományi tulajdonos, uradalmi ügyészé nevezte ki s a csehb-lázonyi uradalmi birtok vezetésével bízza meg.

Képviselő testületi választás Roznyón. A már másodszor megejtett roznyói képviselő testületi választás f. hó 21-én ment végre Lukács Géza vármegyénk főjegyzőjének, mint kiküldöttnek elnökele alatt, kinek komoly és tapintatos vezetésének köszönhető, hogy a választás minden baj és veszedelem nélkül folyt le. Ez alkalommal új képviselőkké megválasztottak a felső hadnagyságban: Oravecz Mihály, dr. Gutlohn Márton, dr. Hajosi Sándor, Kubinyi Odón, Szepessy Géza rendes, Száraz Dániel, Szlebeda József, Szontagh Aladár póttagok. Az alsó hadnagyságban: Gallo Károly, Langhoffer János, Bajtler Antal, Medek Sándor, Grieger István, Regula Antal rendes, ifj. Mojses János, Regula Károly, Ráth Károly és Járóssy Endre póttagok.

Esküvő. Mint már a multkor számunkban is megírtuk dr. Radvánszky György vármegyénk nagybirtokosa, orsz. gyűlési képviselő folyó hó 22-én vezette oltárhoz Kállay Saroltát a nyíregyházi ág. ev. templomban. E hírnök kiegészítve hozzuk, hogy e fényes esküvőn egyik tanuként vármegyénk közszeretben és tiszteletben álló főispánja Hámos László szerepelt, a másik tanu gróf Pongrácz Jenő máltai lovag volt. A fiatal pár esküvő után a sztranyai birtokra utazott.

Közgyűlés. A nagyrőzei takarékpénztár évi közgyűlését február 16-án tartja meg.

Haladás. Kozák István helybeli nyugalmazott tanító hasonnevű derék fia, ki szép tehetségének több ízben élénk tanulelet adta, szépen halad pályáján. Mint halljuk most a nyíregyházi ág. ev. főpimnáziumhoz választott meg rajztanár s új állását már el is foglalta.

Eljegyzés. Gyürky Pál tiszolczi papirgyáros leányát Mariskát f. hó 17-én jegyezte el Dianiska Albert a sáros-kisszebeni ág. ev. egyház lelkésze Tiszolcon. Boldogságot kívánunk!

Birtokvétel. Hámos Zoltán cserencsényi és felső-pokorági birtokát megvette Hámos László főispán 90 ezer, az erdőbirtokot pedig megvette a felső-pokorági közbirtokosság 73600 koronáért.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Lányi Imre tornalliai kir. adóhivatali gyakornokot a besztarcsai kir. adóhivatalhoz adótitkárrá nevezte ki.

Különös szokás ezimmet mult számunkban kifakadtunk azért, mert egy korona jutott két városunkbeli intézménynek a jótékony célú színelőadás jövedelméből. Felszólamlásunknak volt némi foganatja, mert kiderült, hogy a számadás egy kissé feltételes volt. 24 kor. 60 fill. ugyanis felülfizetett s ez a költségekre nem fordítható. Egy szóval a két intézménynek összesen 35 kor. 86 fill. jutott. Az összes bevétel volt 245 kor. 68 fill., a kiadás 219 kor 82 fill. — Felülfizettek: Samarjay Jánosné 12 kor., Szentiványi Árpád 4 kor., Máriássy Gyula, Hamaliár Lajos, Farkas Zoltán 2—2 kor. Léva Izsó 1 kor. Kovács László 80 fill., Steiner József 40 fill., Bód Imre, Tigerman A. 20—20 fillér. Összesen 24 kor. 60 fillér.

Esküvő. Radványi Kálmán és neje Paulus Regina fia dr. Radványi Károly a boszniai s hercegovinai országos kormány politikai fogalmazó gyakornoka, tartalékos tüzérhadnagy, február hó 4-én tartja esküvőjét Fechtig Imre báró leányával Margittal, a budai várbeli ág. hitv. ev. templomban. A Radványi családnak számos rokonsága van vármegyénkben. Szívből üdvözöljük a kötetendő frigyét s állandó boldogságot kívánunk.

Eljegyzés. Dickmann Ármín helybeli kereskedő szép leányát Margitot folyó hó 26-án eljegyezte Eicher Árpád, a budapesti Wellisch Náthán fanagykereskedő és építési vállalkozó cég intőzője. Boldogság legyen osztályrészük!

Thea-estély. A helybeli izraelita ifjuság az izr. nőegylet javára február hó 9-én a „Három Rózsa“ nagyszobájában thea-estélyt rendez. A mulatság iránt már most is nagy az érdeklődés s a fiatalság erősen készül.

Roznyói vadászat. A roznyói püspöki uradalom vadászterületének bérlelője Mocsáry Sándor e napokban rendezte szokásos téli vadászatát s ez alkalommal több kisebb vadon kívül 3 hatalmas vadkan került terítékre.

Halálozás. Klein Lajos jósafoi malomtulajdonos f. hó 29-én elhunyt. Temetése f. hó 23-án ment végbe nagy részvét mellett.

Ajánlati versenytárgyalás. A feledi r. kath. templom újabb való felépítésének biztosítása végett a rimaszombati kir. államépítészeti hivatalnál folyó hó 27-én nyilvános zárt írásbeli versenytárgyalás tartatott, melynek folyamán a következő ajánlatok tettek: 1. Fejes János Albert közműves mester 7.2% árleengedés. 2. Polyák Károly losonezi építő mester 6% árleengedés. 3. Lenkey György tornalliai építő mester 6% árleengedés. 4. Značko és Kossuth dobsinai vállalkozók 1/4% árfelemeléssel. 5. Cserey Gusztáv losonezi építő mester 4% árfelemeléssel. 6. Homola Gyula nagyrőzei építő mester 8% árfelemeléssel. Az árlejtő bizottság Fejes János és Polyák Károly ajánlatát felsőbb döntés végett a miniszteriumhoz felterjesztetni határozta. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium a szóban levő építkezésre tudvalevőleg közel 32000 koronát engedélyezett.

Batyus táncestély. Az ózdi tiszti kaszinó vigalmi bizottsága 1902. február hó 1-én (szombaton) a tiszti kaszinó helyiségeiben batyus-táncestélyt rendez, kezdete este 8 órakor.

Közönségnyelvitanítás és nyugtázás. A most tüneményszerűen elszálló rövid tarsangi időszaknak bizonyára egyik legfényesebben sikerült táncmulatsága volt vidékünkön az, melyet folyó évi Pál forduló estéjén, kalikó-estély alakjában a nyustyai ág. hitv. ev. egyház közönsége új orgona alapjának javára rendezett. Az estély az evang. iskola mind a három tantervében folyt le s a legvidámabb jökedvben reggelig járta a tánc, a négyeseket mintegy 35 pár tánczolva. — Az összes bevétel volt 462 korona 72 fillér; ebből a mintegy 70 korona kiadás levonása után az orgona alap javára tisztán 392 korona 72 fillér lesz fordítható. — Ez alkalommal nemes áldozatkészségtől vezéreltetve a jótékony cél érdekében belépti-jegyöket kegyesen megváltották: Nsgos Fáy Béla, Schmidt Bernát, Szontagh Pál, Alexy Gyula 5—5 koronával, nsgos Fáy Gyula 20 korona, Basildesz János, Institórisz Endre 10—10 korona, Schmeisz János 6 korona, ntsztü Liszkay Jánosné, rimabrézói ev. egyház, Parák Lázár, Birnstingel Aurél, öv. Gottlieb Jakabné 4—4 koronával, öv. Glózer Jánosné 5 koronával, dr. Duda János 3 koronával, dr. Sailer Károly, Mitske Gusztáv, Solcz János, Lessko Lajos, Majomy László, Szomolnok Antal, Gyurján Mihály, Szabó Dániel, Mersitz Ignác, Duda Emma, Hrvol András, Kolbenheyer Gyula, Kolbenheyer Mária, Kolbenheyer Lajos 2—2 koronával. — Felülfizettek: Szlovenszky Vilmos és Máriássy Gyula 8—8 korona, Schopp K., Hrebenda Ágost, Kolbenheyer József, Molitórisz Zoltán, Paulovics János 5—5 korona, Takács János, Rásztóczy Pál 4—4 korona, Bodnár Zoltán, Czövek B., dr. Hruska J., Koczka Pál 2—2 korona, Francisci E., Fergelecz R., Fridrich R., Terna Géza, Korach Jenő, Solcz A., Schmidt S. 1—1 korona, Grózer N. 40 fillér. — Midőn a nyustyai evang. egyház nevében is a tent megnevezett kegyes adakozóknak a rendezésük külön és összesen hálás köszönetét nyilvánítaná, a befolyt összegeket ezennel a tek. Szerkesztő ur engedelmével hirtalpilag nyugtázza.

Az állami tanítók fizetésrendezése. Az állami tanítók egy régi vágyát készűl megvalósítani Wlassics miniszter: befogadja őket az állami fizetési fokozatok keretébe. Az állami elemi tanítók mindeddig törvényen kívüli állapotban voltak. Az 1893. évi IV. törvényzikk a legkisebb hivatalnokot is fölvetta a fizetési fokozatokba, csak a tanítók maradtak ki belőle. Még köztisztviselőknél sem akarták őket elismerni, pedig ép oly hivatali esküt tesznek, mint akármelyik más állami tisztviselő. Méltán zugolódtak tehát az állami tanítók s méltán sürgették helyzetük rendezését. Most illetékes forrásból arról értesülünk, hogy a pénzügyminiszter egész határozottan kijelentette, hogy az állami elemi iskolai tanítók fizetését a többi állami tisztviselő fizetésrendezésével együtt fogja szabályozni és így az állami tanítók is végre belekerülnek az tisztviselői fizetési rangfokozataiba.

Bál Rimaszécsen. Folyó hó 26-án, azaz vasárnap Rimaszécsen és vidéke intelligens közönsége, a Glaser-féle vendéglő nagytermében egy szépen s jól sikerült kedélyes estélyt rendezett, mely csakis a hajnali órákban ért véget.

A tavasz hírnökei. A vadgalambok normalis körülmények és időjárások között csak február közepén vagy mint a nép mondja: Bálint napra szoktak hozzánk megérkezni. Most — mint egyik balogvolgyi kedves levelezőnk írja — a vadgalambok hírnököi már ott vannak. A legöregebb emberek sem emlékeznek a vadgalambok ily korai megérkezésére, valószínűleg az enyhe tél, vagy a korán várható tavasz az okozója jövetelüknek.

Műtan-rendőri bejárás. Folyó hó 16-án lett megtartva a Belga részvenytársaság Hacsava melletti magnezit gyárához vezető kiterő iparvágányának műtan-rendőri bejárása. — A bizottság, melynek tagjai voltak: Uhlarik Béla vasuti és hajózási főfelügyelő, mint elnök, Stankovics főfelügyelő, Fáy Gyula közig. biz. tag, Posta Károly máv. főmérnök, Gedeon János osztályvezető főmérnök, Sipos Béla kir. mérnök és több forgalmi hivatalnok, — reggel 9 órakor gyülekezett a gyártelepénél. — Az óriási földmunkával épült iparvágány

kifogástalannak találtott és — sorompói a bizottság által felnyitattva — a forgalomnak átadott. Köteleztette azonban a társulat egy órház felállítására, mely egyszerűsint az államasutak által Feled-Tiszolc közl létesítendő telefon vonalon a gyár részére beszélő állomásul is fog szolgálni. Bizottság ezután a társulat egyik mérnökének kalauzolása mellett megtekintette a létesített nagyszobású építkezést, az óriási körkemenczékét és a nemrég tető alá került állomását a tavaszon épüendő 12 Km. hosszú kötélpályának, melyek nagyban hozzá fognak járulni a megindult ipari mozgalom előbbreviteléhez.

Tea-estély. A putnoki kaszinó hölgyválasztmánya f. hó 29-én megtartott s minden tekintetben kiválóan sikerült tea-estélyre a következő tréfás meghívót bocsátotta ki: „Motto: Ha gyűszűk lesztek; ha hoztok esztek. — Meghívó kedélyes tea-estélyre, melyet a putnoki kaszinó a hölgyek közreműködésével 1902. évi január hó 29-én este 8 órától kezdve, addig a míg tart, rendez. Vacsoráról szó sincs, de a ki éhes, éhen nem marad. Thea ugyancsak diszhajfonatu chinai polgártársainknak vagy a velök rokonszenvezőknél való, de a ki borissza, nem marad bornemissza. Ejjfel előtt thea s hideg buffet a résztvevők rendelkezésére áll, felszolgálás:ól a hölgyek gondoskodnak. — Tánczos gyűjék mentől több, díjazása a mottóban rejlik. Czigányzene, táncz kivilágos virradtig. E meghívó belépti jegyül szolgál. A hölgy-választmány.”

Iskolai hangverseny. Egy. protestáns főpimnáziumunk ifjusága a dalmáciai tanulmányut költségeinek fedezésére február hó folyama alatt a „Rózsa“ nagyszobájában hangversenyt rendez, melynek műsorát az ifjusági egyesületek vezetői most állítják össze. A tervezet szerint a hangverseny címet viselő mulatság tulajdonképpen műestély lesz, melyen közreműködnek az ifjusági ének- és zeneegyesületek, dr. Veres Samu és Pásztori Gyula tanárok hegedűn és zongorán régi magyar opera részleteket játszanak; lesz egy monolog s egy humoros felolvasás is. Az előadást táncz követi. Ertesülésünk szerint a mulatság vagy február 8-án, vagy 15-én lesz, melyre közönségünk körében már is élénk érdeklődés mutatkozik.

Tűz Putnokon. E napokban Putnokon az izr. templom tőszomszédságában tűz ötött ki s egy istálló leégett. Csakis a derék putnoki tűzoltóknak köszönhető, hogy a tűz nagyobb veszedelmet nem okozott.

Mulatság Feleden. A feledi polgári olvasókör február hó 2-án a Klein-féle vendéglő nagytermében saját könyvtára javára dr. Borszékly Ármíné, Bárczy Boldizsárné és Perjessy Sándorné urnók védnöksége alatt zártkörű tánczvigalmat rendez. Belépti-díj: nőknek 1 korona, férfiaknak 1 korona 20 fillér. Kezdeté 8 órakor.

Tragikus halál. Megírtuk, hogy a liezei határban köfejjessel foglalkozó Vincze Márton Antal 28 éves napzamos folyó hó 20-án oly szerencsétlenül manipulált a dinamittal, hogy az felrobbant s a siketnéma Vincze oly sérüléseket szenvedett, hogy folyó hó 26-án a közkórházban meghalt. A törvényszék megindította ez ügyben az eljárást s Medveczky Sándor vizsgálóbíró elrendelte a törvényszéki boncolást, melyet f. hó 27-én dr. Zehery István kir. törvényszéki orvos dr. Kármán kórházi orvossal végzett. A szerencsétlen véget ért fiatal embert kedden temették el.

Baleset. A szeckavágó már annyi szerencsétlenséget okozott, hogy a vele foglalkozókat eléggé inti a vigyázatra. Klenócson Omaszta Antal nevű 13 éves vándortornász gyerek, kit befogtak a szeckavágóhoz segítségül, folyó hó 24-én olyan szerencsétlenül jart, hogy a gép bekapta a bal karját s összezsuzta. A súlyosan sérült fiút beszállították a kórházba.

A miskolci kereskedelmi és iparkamara az évi első ülését csütörtök délután tartotta meg Radványi István kir. tanácsos elnök lete alatt, ki megnyitván az ülést, előterjesztette mult évi jelentését. Ezután a napirendre tértek. A kivándorlások meggátlása ügyében a kerületben nyomozást indít a kivándorlás különleges okainak megállapítására. Az iparminták oltalmára vonatkozólag a lajstromozás továbbra is a kamarák jogkörébe hagyandó volna. Gyöngyös r. t. város piaci helypénzdíjszabását, valamint Atány (Hevesm.) községét jóváhagyásra ajánlja, ellenben Lénárd-Daróczt nem. — Az ugynevezett egyeztető ügynökök foglalkozása ügyét mi Ausztriában szabályoztatott, a kamarai irodának a szabályozási tényköriülmények megállapítására kiadja. — Elhatározottat, hogy Miskolcra ez év őszén segéd és tanoncz munka kiállítást rendeztetik. Helyesléssel fogadja az ülés a keresk. miniszter azon leiratát, miszerint a vállalati munkákat munkameneként biztosítsák, ez által lehetővé van téve a vidéki iparosoknak a részvétele is. A vendéglősök és szállodások óhajtanak, hogy foglalkozásuk képesítéshez köttessék, mit az ülés keresztülvihe-telennék tart. A megrendelés gyűjtési tilalom alól kivételeket kérnek műbutorokra, férfi fehéreneműekre, egyházi eszközökre és arany, ezüst, sodrony, paszomántra nézve, mit a kamara nem véleményez. Helyesléssel fogadják a miniszter leiratát, miszerint gondoskodtassék, hogy fióküzletek ürügye alatt a törvény nem játszassék ki. Végül a timáripár fejlesztése ügyébeni intézkedéseket helyesléssel veszik tudomásul, mire az ülés véget ért.

Hivatalos közlemény.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetés.

A vezetésem alatt álló rimaszombati kir. törvényszéknel üresedésbe jött s az 1893. IV. t.-cz. ben megállapított illetményekkel javadalmazott kir. törvényszéki bírói állás betöltése végett a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter ur folyó évi január hó 20-án 13090. I. M. E. szám alatt kelt rendelete folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1869. évi IV. t.-cz. 6. és 7. §-aiban előirt képesítésüket, nyelvismereteiket, hadkötelezettségi viszonyukat igazoló okmányokkal és az együtt alkalmazást érintő netáni rokoni összeköttetések feltüntetésével szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a bírói ügyviteli szabályok 5. §-ában foglaltak megtartása mellett, ezen hirdetésnek a hivatalos lapban harmadszori megjelenésétől számítandó két (2) hét alatt hozzám annál bizonyosabban nyujtsák be, mert az elkészen vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak. — Rimaszombat, 1902. január hó 23-án.

Kubinyi Aladár, kir. törvszéki elnök,

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a **Nagyhid-utca 20-ik sz. alatt** két lakás a szükséges melléképületekkel **május 1-től** béreadó, esetleg az egész udvar és ház örök áron is **eladó**. Felvilágosítást ad a tulajdonos Rimaszombatban, Andrassy-ut 6. sz. alatt.
2-3

Hirdetmény.

145. sz. — **Pelsücz** nagyközség **községházának javítása** illetve átalakítása a tekintetes varmegye törvényhatósági bizottságának 11596/1901. számú határozatával 5396 korona 24 fillér erejéig engedélyeztetvén, ezen munkálatok kivitelének biztosítási céljából az **1902. évi február hó 24-ik** napjának délelőtti 9 órájára a községházában zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettek.

Ezen munkálatokban lesz az: asztalos munka 1553 korona 60 fillér, a kőműves munka 3206 korona 23 fillér, az ács munka 588 korona 11 fillér, a bádogos munka 40 korona 40 fillér.

A zárt ajánlat beadható az egész munkára együtt, de beadható munkanemenként is külön-külön. Az ajánlatához az engedélyezett összeg 10 %-ának megfelelő bantpénz csatolandó.

Az ajánlat a nagyközség előjárásához beadandó. A határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Feltételek a városi jegyzői irodában megtekinthetők. — Kelt Pelsüczön, 1902. január hó 24-én.

Fridrik Vilmos, **Lőrincz András,**
jegyző. v. bíró.

Ügynök.

Egy felső-magyarországi likőr-gyár és borvieska-íróde Gömörvármegye területére keres egy a keresmaüzletben járatos és jó ajánlatokkal rendelkező **ügynököt** (ágenst.)
Oly egyének, kik állandóan a megyében laknak, előnyben részesülnek.
Ajánlatok „**likőr-gyár**” czim alatt a lap kiadóhivatalába küldendők.

Hirdetmény.

6746. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Bartók János** és **Bartók Agoston** alsóhangonyi lakosok végrehajthatóknak **Endrész István** és **Endrész János** alsóhangonyi lakosok végrehajtható szennvedők elleni 186 korona 66 fillér tőke s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtható árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Alsó Hangony községben fekvő s az alsó-hangonyi 183. sz. tjkönyvben A. I. 1. és II 1-5. 7-23. sorszám alatt foglalt Endrész István nevére $\frac{3}{9}$ -ed, Endrész János nevére $\frac{3}{9}$ -ed, kiskoru Endrész Anna részére $\frac{1}{9}$ -ed, kiskoru Endrész Erzsébet részére $\frac{1}{9}$ ed és Endrész Mária férjhezett Bali Jánosné részére $\frac{1}{3}$ -ad részben irt 1829/2., 136, 141, 142, 143, 390, 534, 623, 814, 815, 937, 1027, 1127, 1204, 1298, 1338, 1509, 1583, 1778, 1888, 1951, 2049 és 2417. hrzi számú ingatlanokból Endrész István és Endrész János birtok illetőségére vagyis az ingatlanok $\frac{2}{9}$ -ed részére az 1270 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az özv. Endrész Sándorné szül. Bartók Julianna javára bekebelezett özvegyi jog épségben tartása mellett elrendelte, annak megtartására határnapul **1902. évi márczius hó 21-ik** napjának délelőtti 10 órájait Alsó-Hangony községébe, a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kiküldési ár 10 %-át, azaz 127 koronát készpénzben, vagy az 1882. évi 60. törvényezikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1901. évi december hó 9-én.

Kovách, kir. törvszéki bíró.

Meghívás.

A Nyustyai Takarékpénztár

részvénytársaság

XVI. évi rendes közgyűlése

1902. évi február hó 16-án d. u. 3 órakor az iskola tantermében fog megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1901. évi üzletelményről.
2. Mérleg jóváhagyása, felmentvény megadása és a nyereség felosztása iránti határozat hozatal.
3. Tiszviselő-nyugdíj alapszabályainak 13. §-a módosítása.
4. Indítványok.

Kelt Nyustyán, 1902. január hó 28-án.

Az igazgatóság.

Az eredeti mérleg és a jelentések az üzlet-helyiségben bármikor megtekinthetők.

1-3

Kiadó lakás bolttal.

Rimaszombatban, a **Kossuth- és Szentpéteri-utca sarkán** levő emeletes ház földszinti helyisége, melyben ezelőtt a Rimaszombat és vidéke fogyasztási szövetkezet volt elhelyezve, akár üzlet-, akár lakáshelyiséggül bármely naptól fogva kiadó. Ertekezhetni **dr. Cziner Miksa** ügyvéd tulajdonossal.

Ugyanott a volt üzlethelyiség felszerelése is eladó.

Bérbeadó.

Az új vármegye-ház és kir. törvényszéki paloták között épülő emeletes ház földszinti részén **1902. év május elsejére két bolt és két 3-3 szobás lakás** melléképületekkel bérebe kiadó.

Bérelni szándékozik értekezhetnek **Andrási László** fényképező tulajdonossal Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca. 4-*

Meghívás.

A Nagyrőcei Takarékpénztár

részvénytársaság

1902. február hó 16-án délután 2 órakor saját helyiségében tartja

évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.*

A közgyűlés tárgya:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése az intézet állásáról.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek alapján az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése
3. Az osztalék megállapítása.
4. Az alapszabályok 22. §-a értelmében az igazgatóság tagjainak választása.
5. Az elhunyt két felügyelő tag helyére az 1902. évre két felügy. tag, esetleg póttagok választása.
6. Nagyrőcei fürdő-részvények jegyzése.
7. Szabályszerinti indítványok. (Alapsz. 12. §)

* Megjegyzendő, hogy az alapszabályok 13. §-a értelmében a közgyűlésen szavazati jogot csak azon részvényes gyakorolhatja, ki részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés időpontját megelőzőleg az intézet pénztári helyiségében vagy más bejegyzett pénztáratnál letéteményezi s az erről szóló igazolványt felmutatja.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében (9-12-ig) az érdekeltek által megtekinthető.

A t. részvényesek a nyomtatott zárszámadást személyesen vagy kívánságra pósta útján áttehetik
Nagyrőcén, 1902. január 18.

2-2

Az igazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

219. sz. — Lemondás folytán megüresedett Gömör-Kishont t. e. vármegye rimaszécsi járásához tartozó **dúsai körjegyzői állásra**, melyhez Dúsa, Guszona, Kisgömöri és Majom községek tartoznak, ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása 800 korona évi fizetés, 200 korona lakbér, 100 korona irodai, küldőncz és napidíj átalány, valamint a szabályrendeletileg megállapított magánmunkálatokért járó díjak szedése.

Felhívotnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ának értelmében felereselt pályázati kérvényeiket **folyó évi február hó 14-éig** hivatalomhoz annál is inkább nyujtsak be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választás folyó évi február hó 17-én Dúsán délelőtti 10 órakor fog a körjegyzői helyiségben megtartatni.

Feled, 1902. január hó 16. án.

Remenyik, tb. főszolgabíró.

2-3

Hirdetmény.

33. sz. — A tornallyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **kálosai ev. ref. egyház** végrehajthatóknak **Bibák Bálint** végrehajtható szennvedők elleni 111 korona 76 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a nagykalosai 48. sz. tjkvben A. I. 1-16. sorszám alatt foglalt s **Bibák Bálint** nevén álló 44. összeírású számú ház, udvar és kertre, szántó és rét-birtokra 1337 koronában, valamint a nagykalosai 67. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. alatt foglalt s ugyanannak nevén álló kertre 84 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902-ik évi április hó 2-ik** napján délelőtti 10 órakor Nagy-Kalosa község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 133 korona 70 fillért és 8 korona 40 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. törvényezikk 42 §-ban jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság Tornallyán, 1902. évi január hó 9-én. **Basilidesz,** kir. aljbiró.

Meghívó.

A „Tornallyai Takarékpénztár“

XXIX. évi

rendes közgyűlését

1902. évi február hó 11-én délelőtti 10 órakor az intézet saját hivatalos helyiségében fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgyai lesznek:

1. Az igazgató s felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. A beteresztett mérleg helybenhagyása s a felmentvény megadása.
3. A tiszta jövedelem mikénti felosztása.
4. Netaláni indítványok.

Tornallya, 1902. január hó 25.

A „Tornallyai Takarékpénztár“ igazgatósága.

Az eredeti vagyon-mérleg a közgyűlés elé terjesztendő jelentések és javaslatok a keresk. törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet hivatalos helyiségében délelőtti 9-12 óráig megtekinthető.

Kiadó üzlethelyiség és lakások.

Rimaszombatban, a Deák Ferencz-utca 8-ik szám alatti házban levő üzlethelyiség bolti állványokkal **1902. év április hó 1-től** bérebe kiadó, esetleg a bolti állványok örök áron is eladók; továbbá: a Ferenczy utca 6. szám alatti házban a kir. körjegyzői hivatal tőzsomszédságában **f. évi május hó 1-től** több lakás bérebe kiadó. Bérelni szándékozik felvilágosítást **Benyó Béla** tulajdonosnál nyerhetnek.

Együttal tisztelettel értesitem az igen tisztelt közönséget miszerint Deák Ferencz-utcai emeleti lakásomon saját termései és kiváló jó minőségű valódi **almágyi bor** úgy **pecsételt üvegekben**, mint **hordó száma**, literenként **40 krajczárért** kapható

A ki tiszta, valódi, egészséges jó bort akar élvezni, forduljon hozzám teljes bizalommal.

Kiváló tisztelettel

11-*

Benyó Béla, szőlőbirtokos.

Hirdetmény.

6880. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **gömörmegeyi nép- és iparbank** végrehajthatóknak **Takács János** és **Keller Hermin** eszi lakosok végrehajtható szennvedők elleni 1166 korona 38 fillér tőke s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtható árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Csiz községben fekvő s a csizi 316 sz. tjkönyvben A. 1. sorsz. alatt foglalt Keller Hermin javára $\frac{2}{3}$ -ad és Takács János javára $\frac{1}{3}$ -ad részben irt 83/b. hrzi számú ház és beltelekre a 890 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1902. évi február hó 14-ik** napjának délelőtti 10 órájait Csiz községbe, a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kiküldési ár 10 %-át, azaz 80 koronát készpénzben, vagy az 1882. évi 60. tez. 42 §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi 60 t.-cz. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkkvi hatóság 1901. évi december hó 19-én.

Kovách, kir. törvszéki albiró.

Meghívás.

A „Jolsvai Takarékpénztár“

részvénytársaság

1902. február hó 26-án d. u. 2 órakor saját helyiségében tartja

évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök választása.
2. Az intézet állásáról és a lefolyt évi eseményekről teendő vezérigazgatói jelentés.
3. A felügyelő bizottságának a lefolyt évi üzlet-számadás és mérleg megvizsgálásáról szóló jelentése.
4. Az osztalék megállapítása.
5. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadás iránti határozathozatal.
6. Az elhunyt felügyelő-bizottsági tag helyére az 1902. évre egy felügyelő-bizottsági tag választása.
7. A tartaléktőke 60,000 koronát már meghaladván, az alapszabályok 8. §-a értelmében intézkedés a tartaléktőke további szaporítása iránt.
8. Netáni indítványok.

Jolsván, 1902. év január hó 25.

Hoffmann Miksa, vezérigazgató.

1-3